การศึกษาการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาพต่อการคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดีในชุมชน

กัลนิกา ศรีวงค์วรรณ

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2547

A STUDY OF HOME VISIT BY HEALTH CARE TEAM ON SELF - CARE OF FORENSIC PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA IN COMMUNITY

Kanika Sriwongwan

Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Department of Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2004

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ	การศึกษาการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาง ของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดีในชุมชน	หต่อการคูแลตนเอง
โคย	นางกัลนิกา ศรีวงค์วรรณ	
สาขาวิชา	การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช	
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ คร.เพื่ญพักตร์ อุทิศ	
	ั จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้น้ าตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต	ับโครงการศึกษาอิสระ
(52.98	าสตราจารย์ คร.จินตนา ยูนิพันธุ์)	คณบคีคณะพยาบาลศาสตร์
คณะกรรมการสอบ โครงการศึกษ	, ,	
		ประธานกรรมการ
(รองค	าสตราจารย์ คร.จินตนา ยูนิพันธุ์)	
	อาจารย์ คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ)	อาจารย์ที่ปรึกษา
(1	อาจารย์ คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ)	
	ป _{ุ่} นางจำนรรจา บำเหน็จพันธุ์)	กรรมการ

กัลนิกา ศรีวงค์วรรณ : การศึกษาการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาพต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคจิตเภทที่มีกดีในชุมชน (A STUDY OF HOME VISIT BY HEALTH CARE TEAM ON SELF- CARE OF FORENSIC PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA IN COMMUNITY

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ 110 หน้า.

การศึกษาโครงการศึกษาอิสระในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดี ก่อนและหลังการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดีจำนวน 20 คน ได้จากการกัดเลือกตามเกณฑ์ที่มีคุณสมบัติจากผู้ป่วยจิตเภทที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในเขต กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี และสมุทรปราการ โดยผู้ป่วยจิตเภทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะได้รับ การดูแลด้วยการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ 1) แนวทางการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาพในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดี และ แผนการเยี่ยมบ้านของทีมสุขภาพ และ2)แบบวัด การดูแลตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติเชิงบรรยายได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนคะแนน การดูแลตนเองของผู้ป่วย ใช้การคำนวณหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการดูแล ตนเองก่อนและหลังการดำเนินการโครงการโดยใช้สถิติทดสอบที (Paired t-tests) โดยกำหนดค่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา สรุปใค้คังนี้

ค่าคะแนนการคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดีโดยรวม หลังได้รับการเยี่ยมบ้านโดยทีม สุขภาพ สูงกว่าก่อนได้รับการเยี่ยมบ้านโดยทีมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ปีการศึกษา 2547 ## 4677801836: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: HOME VISIT / SCHIZOPHRENIC FORENSIC PATIENTS / SELF CARE KANIKA SRIWONGWAN: A STUDY OF HOME VISIT BY HEALTH CARE TEAM ON SELF - CARE OF FORENSIC PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA IN COMMUNITY. ADVISOR: PROF.PENPAKTR

The objective of this independent study project was to evaluate the self care of forensic patients with schizohprenia before and after utilization of home visit by a health care team. The sample of 20 patients who met the inclusion criteria were drawn from forensic patients with schizohprenia residing in Bangkok, Nonthaburee, Smutpakan and Nakornpathom provinces . The study tools consisted of 1) home visit handbook and home visit plan for caring for forensic patients with schizohprenia in the community and 2) the self care report instrument. The demographic data were analyzed using mean and standard deviation. Paired t-tests was used for comparing self care scores before and after the utilization of home visit by the health care team.

Major findings were as follows.

UTHIS, Ph.D., 110 pp.

The study found that self care scores after home visit by the health care team were significantly higher than before at p = 0.05 level.

Master of Nursing Science

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2004

Student 's signature... Kambaa

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ห่วงใยและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษา รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ คร. จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานกรรมการสอบ โครงการศึกษาอิสระ และ อาจารย์จำนรรจา บำเหน็จพันธุ์ กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพยาบาลสุขภาพและจิตเวช และคำแนะนำที่ทำให้ให้โครงการศึกษาอิสระฉบับ นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกแห่ง และผู้ป่วยจิตเภททุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการ เก็บข้อมูลการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา ที่ให้โอกาสผู้ศึกษาได้เข้าศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ ผู้ศึกษาขอกราบรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ครอบครัว ญาติพี่น้อง ที่อบรมเลี้ยงคู ส่งเสริม สนับสนุนด้านการศึกษา เป็นกำลังใจและช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างเป็นอย่างดีมาตลอด ขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้โครงการศึกษาอิสระ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาจะนำมา พัฒนาวิชาชีพ พัฒนาองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดจากการที่ได้รับการศึกษาครั้งนี้ต่อไป

กัลนิกา ศรีวงค์วรรณ

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่	อภาษาไทย	9
บทคัดย่	อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรร	รมประกาศ	น
สารบัญ.		ช
สารบัญ	ตาราง	ฌ
บทที่ 1	บทนำ	.1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์โครงการ	.7
	ปัญหาโครงการศึกษาอิสระ	.7
	แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ หรือสมมติฐาน โครงการศึกษาอิสระ	.7
	ขอบเขตโครงการศึกษาอิสระ	9
	คำจำกัดความที่ใช้ในโครงการศึกษาอิสระ	9
	ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ	1
บทที่ 2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง1	2
	โรคจิตเภทและการรักษา	12
	การคูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน	18
	แนวคิคเรื่องคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยจิตเภท	24
	การคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดี	25
	การพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดี	33
	บทบาทของพยาบาลจิตเวชในการคูแลผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน	36
	การเยี่ยมบ้าน โคยทีมสุขภาพ	.39
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	กรอบแนวคิค โครงการ	48
บทที่ 3	วิธีคำเนินการวิจัย	49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	.49
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
	การวิเคราะห์ข้อมล	6 8

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	69
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การคูแลตนเองก่อนและหลังให้กิจกรรม	72
บทที่ 5	สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
	สรุปการวิจัย	77
	อภิปรายผล	.77
	ข้อเสนอแนะ	.79
บรรณา	นุกรม	.81
ภาคผน	วก	.86
	ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	87
	ข.จคหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอความร่วมมือในการคำเนินโครงการ	89
	ค.ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ใน โครงการ	97
	ง. แนวทางการเยี่ยมบ้าน โคยทีมสุขภาพ	.102
ประวัติ	ผู้ศึกษา	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สรุปค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	55
ตาราง ที่ 2	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดี	69
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ยการคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดีรายข้อ	72
ตาราง ที่4	ค่าเฉลี่ยการคูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทที่มีคดีรายค้าน	74